

ejtésnek nevezni” — törölné el a bevált szakszót Grandpierre, ezt a kifogástalan összetételt, amely éppen az ellentéttel nevezi meg pontosan az erőszakolt ejtési módot. (Egyetlen hasonló példát mondok, ideillőt: *szórszálhasogatás*.) Hibáztatása az autóbusz-nyelvészek érveire emlékeztet: „Nem leszállok hanem lelépek, mert nincs szárnyam.” Harcol azért, hogy a mondat tagolására határoljuk el — merevebben a vessző és a gondolatjel funkcióját. Dacosan megvédi a *kultúr-* előtagú összetett szavakat — *kultúrterem, kultúrest, kultúros, kultúr mérnök, kultúrmonopólium* —, pedig egyrésztük máris haldoklik. A hatás kedvéért egy kis demagógiát is vállal. „Megdöböntem, hogy a földosztás után negyedszázaddal miért van szükség telektörvényre, hiszen a telek éppúgy föld, mint a nagybirtok.” Szeszélyesen válogat; a *-mentes* utótagú melléknevek divatján (méltán) háborogva betéved a jelentésárnyalatok bozótjába, és kigyomlálná a *vízmentes* szót, nehogy elnyomja a (más jelentésű, egyébként torzszülött) *vizhatlant*.

Ez a vasárnap délutáni, sétáló nyelvművelés túl sokat bíz a tetszik—nem tetszik kategóriákra. Szép a *reflexiók*; csúnya, mert mekegő a *megjegyzések*. Szép a *bülbül*; ha életben marad, „egymaga felrissíthette volna nyomorúságos szerelmi szókincsünket”. Elfogadható számára a *protek* (a protekciós rövidülése), „esztétikus, nem esztétikus, ezen lehet vitatkozni”. Kiátkozza az *áruterítést* — megvallom, ha nem irodaház ablakából hallom, nekem tetszik ez a szó. Szemléletes, nagyvonalúan érzékletes, mintha nem is a kereskedelmi nyelv, hanem az argó szülte volna. Én viszont az író néhány kifejezését hagytam volna el: *kiiktatás, divatba jött, jól felfogott érdek, tudja magát mihez tartani, argotikus, avanszál*. A görpikoló-tól borsódzik a hátam, pedig azt sem tudom, mit akar jelenteni.

Vigasztalódjam azzal, hogy *amúgy* ízes, élvezetes, gazdag szókincsű, színes, eleven, csillogó nyelven van megírva a könyv? *Másrészt?*

*

Elismerem, egyoldalú ez a könyvismertetés, de hát az írások érdemeit elég volt elsorolni, a vitatható nézeteket, mondatokat boncolni, idézni, elemezni kellett. Szorongva fejezem be, mert kissé igazságtalannak érzem, hogy az írói nyelvművelés fehér hollójára lövök. Fölismerhető-e, hogy éppen a megalapozottabb, elmélyültebb írói nyelvművelés érdekében? (*Magvető, 1976.*)

FARKAS LÁSZLÓ

Szerkesztői asztal

Szegeden idén is a Kárász utcán állították föl sátraikat a könyvterjesztő vállalatok. Az Ünnepi Könyvhét megnyitóján Tóth Béla író, szerkesztő bizottságunk tagja mondott beszédet.

*

A könyvhét külföldi íróvendégei közül Constantin Chirița, a Román Írószö-

vetség alelnöke és Miron Georgescu költő szerepelt azon a gyulai irodalmi esten, amelyen részt vettek szerkesztőségünk tagjai is. Az est után hasznos eszmecsere alakult ki a kapcsolatokról, megismerttük vendégeinket e számunkban megjelenő román összeállításunk anyagával is.